

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

CSG Liudger Waskemeer

Vastgesteld dd 29-6-2022

Naam school	CSG Liuder, locatie Waskemeer
Bestuur	Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs regio Oost Friesland
Adres	Leidijk 42d
Telefoonnummer	0516-421681
Email	waskemeer@csgliudger.nl
Website	https://www.csgliudger.nl/waskemeer
Brinnummer	25CM08
Contactpersoon	N. Spoelstra

Voorwoord

In dit schoolondersteuningsprofiel (vanaf hier profiel genoemd) kunt u lezen hoe de school leerlingen ondersteunt. Dit SOP is vooral voor ouders en betrokkenen¹ geschreven. Het kan ook voor andere doelen gebruikt worden:

- *Inzicht:*
Het profiel vertelt ouders hoe de school basisondersteuning en extra ondersteuning biedt. Ook vertelt het welke kennis en mogelijkheden er op de school zijn.
- *Afweging:*
Het profiel helpt de school bij de afweging of de school voor haar leerlingen passend onderwijs kan bieden.
- *Informatie:*
Het profiel geeft informatie voor het samenwerkingsverband. Zo wordt duidelijk of alle scholen een dekkend netwerk van passend onderwijs vormen voor alle leerlingen in de regio Zuidoost-Friesland.

De school is wettelijk verplicht in dit profiel de taken, verantwoordelijkheden en manier van werken rondom Passend Onderwijs op te schrijven. In de regio is de basisondersteuning vastgesteld. Dit profiel beschrijft hoe de school deze basisondersteuning uitvoert. De basisondersteuning is in bijlage 1 beschreven. Ook wordt beschreven welke extra ondersteuning de school aan hun leerlingen kan geven.

Voor meer informatie over de school kunt u natuurlijk ook de website van deze school bekijken. Hierop is bijvoorbeeld de schoolgids met informatie voor u als ouders te vinden. Ga vooral ook eens kijken op de open dag om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen. U kunt ook eens een afspraak maken voor een gesprek op de school. Op open dagen kunt u uw vragen stellen en de sfeer proeven. Natuurlijk kunt u ook een afspraak met iemand van de school maken.

Het profiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schooldirectie van deze schoollocatie. Het is maximaal vier jaar geldig. Binnen die vier jaar wordt de inhoud regelmatig opnieuw bekeken en zo nodig aangepast. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voordat het profiel is vastgesteld advies gegeven over de inhoud van het profiel.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor het laatst bijgesteld op: 01 juni 2022

---

¹ Ouders en verzorgers en betrokkenen worden hierna ouder(s) genoemd.

Hoofdstuk 1 Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

1.1 Inleiding

De school werkt met 34 andere schoollocaties samen in een samenwerkingsverband; Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland.

Alle scholen mogen zelf bepalen op welke manier zij aan hun leerlingen onderwijs bieden.

Binnen dit samenwerkingsverband is afgesproken dat alle schoollocaties voldoen aan de minimale eisen van de onderwijsinspectie. Dit wordt *'Meedoen'* genoemd.

Daarnaast zijn er schoollocaties die zich meer hebben gespecialiseerd in bepaalde richtingen van het onderwijs aan hun leerlingen. Dat wordt *'Meerdoen'* genoemd.

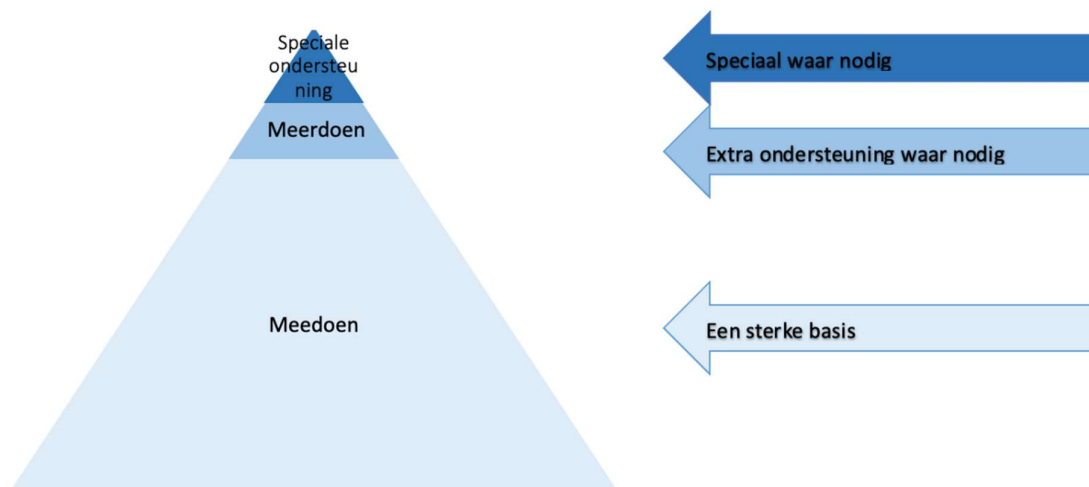
Binnen het samenwerkingsverband is een orthopedagogisch en didactisch centrum (OPDC) voor kortdurende trajecten. Ook zijn er binnen het samenwerkingsverband scholen voor speciaal onderwijs (VSO). Het OPDC en SO bieden een vorm van extra gespecialiseerde ondersteuning op een aparte locatie. Dat wordt *'Speciale ondersteuning'* genoemd.

Of de leerling binnen de school ondersteund wordt op het gebied van Meedoen of Meerdoen hangt af van:

- Hoe veel en hoe lang de leerling de ondersteuning nodig heeft
- Hoe de ondersteuning geregeld is binnen de school
- Of de school wel de benodigde expertise heeft
- Hoeveel aanpassingen er in methoden/materialen/faciliteiten voor uw kind nodig zijn
- De mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft
- Of eventuele andere instanties beschikbaar zijn om mee samen te werken

Als een leerling geplaatst wordt op het VSO of OPDC is altijd een indicatie nodig van het Samenwerkingsverband. Er zijn afspraken gemaakt wanneer hiervoor er een indicatie afgegeven kan worden.

Het is belangrijk dat altijd een analyse wordt gemaakt van de ondersteuning die de leerling nodig heeft en welke soort ondersteuning daarbij past. Ook wordt gekeken of de school deze ondersteuning zelf kan bieden. Deze analyse gebeurt steeds opnieuw, omdat de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan veranderen. De analyse wordt in een ondersteuningsperspectiefplan (OPP) opgeschreven.

1.2 Basisondersteuning (MEEDOEN)

'Kleine veranderingen in het speelveld'

Dit is de hulp die elke leerling kan krijgen, als dat nodig is. Binnen het Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO is afgesproken dat het niveau van deze ondersteuning de norm is die de onderwijsinspectie stelt aan de basiskwaliteit van het onderwijs.

De meeste leerlingen kunnen met de basisondersteuning het onderwijsprogramma in hetzelfde tempo volgen als hun klasgenoten. Het niveau van de basisondersteuning staat in het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband en in bijlage 1 van dit profiel. De basisondersteuning wordt dus niet apart beschreven.

1.3 Extra ondersteuning (MEERDOEN)

'Aanpassen van de spelregels'

Voor een aantal leerlingen is er meer nodig dan de ondersteuning in de basis, zoals: de structurele aanpassing van de regels van de opleiding. Voorbeelden zijn: aanpassingen in de begeleiding, in het onderwijsprogramma (de vakken), op welke manier toetsen worden afgenomen of in het schoolgebouw. De verwachting is dat door het oprekken van de 'spelregels' deze leerlingen het diploma kunnen halen. De hulp en aanpassingen worden voor een langere tijd voor deze individuele leerling ingezet. De school maakt maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Hiervoor wordt een plan opgesteld, dat wordt een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) genoemd. Ouders en de leerling denken mee in het opstellen van dit OPP. Zo zijn de ouders en het kind constant en formeel betrokken bij de beslissingen over de aanpassingen in de begeleiding van het onderwijs.

1.4 Speciale ondersteuning

'Veranderen van speelveld'

Soms kan de school de aanpassingen die een leerling nodig heeft, niet bieden. Dan zijn er binnen het samenwerkingsverband twee andere vormen van onderwijsplekken: het VSO en het OPDC. Als een leerling op het VSO of OPDC wordt geplaatst, wordt dit speciale ondersteuning genoemd. Dit kan een tijdelijke plaatsing op het OPDC zijn. Het kan ook een samenwerkingsvorm tussen VSO en VO met inschrijving in het VSO zijn. Of het gaat om een plaatsing in het VSO. Voor deze vormen van ondersteuning moet het samenwerkingsverband een indicatie afgeven.

1.5 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften

'grenzen aan de ondersteuning'

Aanpassingen zijn niet genoeg

Soms zijn er verschillende aanpassingen en inspanningen gedaan om de leerling te helpen en komt de leerling na verloop van tijd toch niet tot leren. Dan zal de school samen met de ouder(s) op zoek gaan naar een andere, meer passende school. Dat is de zorgplicht die de school heeft.

Na aanmelding

Wat de school kan bieden aan 'Meerdoen' kan verschillen per school. Daarom is een leerling soms beter op zijn of haar plek op een andere school. Dan gaat de school, waar de leerling is aangemeld, met de ouder(s) op zoek naar de beste plek voor de leerling. Dat doet de school nadat goed onderzocht is of zij onderwijs kunnen bieden aan de leerling. De school heeft deze zorgplicht.

Voor vragen over de ondersteuning op de school, de aanmelding en toelating kan er contact opgenomen worden met de contactpersoon voor toelating: Dhr. Poeze en/of Mevr. Pierweijer

Hoofdstuk 2 Meerdoen binnen onze school

Ons schoolondersteuningsprofiel

In dit hoofdstuk legt de school uit op welke manier hulp wordt geboden, welke specialisten er binnen de school zijn en hoe bijzondere arrangementen zijn vormgegeven.

2.1 De visie op Meerdoen (extra ondersteuning) van CSG Liudger Waskemeer

Als de 'spelregels' worden opgerekend is het mogelijk voor deze leerlingen binnen de grenzen van het aangeboden programma hun opleiding in het regulier onderwijs af te ronden. Het gaat hierbij om ondersteuning met een structureel, langdurig karakter op individueel niveau. Hierbij doet de school maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als er sprake is van MEERDOEN dan spreken we over extra ondersteuning op schoolniveau en wordt er planmatig gewerkt door middel van het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit betekent dat middels dit OPP ouders van de leerling en de leerling zelf structureel en formeel betrokken worden bij de beslissingen over de vormgeving van de ondersteuning.

2.2 Beschikbare rollen binnen de school

Binnen het schoolteam zijn er verschillende mensen die met hun expertise hulp kunnen bieden aan de leerling. Deze zijn hieronder weergegeven.

	<i>ja</i>	<i>nee</i>	<i>toelichting</i>
Ondersteuningscoördinator	x		
Orthopedagoog	x		
Psycholoog		x	
Dyslexiespecialist	x		
Schoolmaatschappelijk werker	x		Vanuit het gebiedsteam
Meer-hoogbegaafdheidsspecialist		x	
NT2 specialist		x	
Logopedist		x	
Anders:			
Consulent Passend Onderwijs	x		Via het samenwerkingsverband
Life coach	x		Via het samenwerkingsverband
Steunpunt Onderwijs Noord	x		Via het samenwerkingsverband (NB gemaximeerd aantal uren)

2.3 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor groepen leerlingen, die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn vaak (in)gericht op groepen leerlingen die op dezelfde manier geholpen worden.

In paragraaf 2.4 staat precies wat de voorziening is en voor wie de voorziening is ingericht. Deze is alleen beschreven als deze voorziening op de school aanwezig is en binnen Meerdoen valt. Alle andere voorzieningen zijn beschreven op de website van het samenwerkingsverband. Valt de voorziening binnen de school onder meer ondersteuning in de basis (Meedoen) dan is deze beschreven op de website en in schoolgids van de school.

Voorziening	Op schoollocatie	Binnen het samenwerkingsverband
8+ Opstapklas		x
Interne time-out		x

Check in- Check out		x
TOM Klas		x
OOM Klas		x
Medium voorziening Kentalis		x
OPDC		x
Anders:		

2.4 Aanpassingen in en om het gebouw

Ook met de inrichting van het gebouw is zoveel mogelijk rekening gehouden met leerlingen die mede door de aanpassingen aan het gebouw een kans hebben hun diploma te halen. In paragraaf 2.4 staat precies welke extra aanpassingen (Meerdoen) aan het gebouw de school heeft gedaan.

	<i>ja</i>	<i>nee</i>
Rolstoeltoegankelijk	x	
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen	x	
Rolstoelvriendelijke leslokalen	x	
Extra schoonmaak in verband met allergieën		x
Visuele ondersteuning in de school	x	
Time-out ruimte		x
Prikkelarme inrichting lokalen		x
Prikkelarme werkplekken in de klas		x
Individuele pauzeruimte		x
Pauzelokaal met toezicht		x
Ruimte met individuele werkplekken	x	
Ruimte voor één op één begeleiding	x	
Therapieruimte		x

2.5 Hoe rekken we de spelregels op?

Ondersteuningsarrangementen (Meerdoen)

Een aantal leerlingen heeft meer nodig dan de ondersteuning in de basis, zoals: “de regels van de opleiding moeten structureel aangepast worden”. Voorbeelden zijn: aanpassingen in de begeleiding, in het onderwijsprogramma (de vakken), op welke manier toetsen worden afgenomen of in het schoolgebouw. De verwachting is dat door het oprekken van de ‘spelregels’ deze leerlingen het diploma kunnen halen. De hulp en aanpassingen worden voor een langere tijd voor deze individuele leerling ingezet. De school maakt maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als dit gebeurt, noemen we dit MEERDOEN. Dit is extra ondersteuning op schoolniveau. Hiervoor wordt een plan opgesteld, dat wordt een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) genoemd. Ouders en de leerling denken mee in het opstellen van dit OPP. Zo zijn de ouders en het kind constant en formeel betrokken bij de beslissingen welke aanpassingen in de begeleiding van het onderwijs worden gedaan.

Deze trajecten zijn eigenlijk altijd maatwerk.

De voorzieningen binnen de school

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren (meerdoen)

MEERDOEN	Persoonlijke begeleiding
Inhoud (wat is het)	Begeleiding door persoonlijke begeleiding (intensief, met OPP)
Wat is het doel	De persoonlijk begeleider ondersteunt de leerling bij zijn/haar functioneren binnen de school
Voor wie	Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op sociaal-emotioneel vlak en in een langdurig traject één op één worden begeleid (min. 2 á 3 periodes per jaar).
Door wie	De persoonlijk begeleider
Extra informatie	De één op één begeleiding is wekelijks een halfuur tot een uur. Na aanmelding wordt gekeken of de leerling in aanmerking komt voor de persoonlijke begeleiding. Dit kan ook tussentijds plaatsvinden (tijdens een schooljaar).

Ondersteuning bij fysieke en/of somatische beperkingen (meerdoen)

MEERDOEN	Steunpunt Onderwijs Noord - Refit
Inhoud (wat is het)	Steunpunt Onderwijs Noord biedt ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen, leerlingen met een lichamelijke beperking en zeer moeilijk lerende kinderen binnen de reguliere VO-scholen. Deze ondersteuning is aanvullend op de expertise en begeleiding die door het consultatieteam van het samenwerkingsverband en binnen de scholen wordt gegeven.
Wat is het doel	Zieke leerlingen, leerlingen met een beperking en zeer moeilijk lerende kinderen binnen het regulier VO leiden naar een diploma.
Voor wie	<ul style="list-style-type: none"> • Voor scholen door middel van voorlichting en ondersteuning met betrekking tot de begeleiding van leerlingen met ondersteuningsvragen op het gebied van fysieke- en/ of somatische beperkingen waarvoor binnen het consultatieteam van het samenwerkingsverband geen expertise beschikbaar is • Voor kinderen met onverklaarbare somatische klachten. Dit aanbod kan op individuele of in bepaalde gevallen via een groepsgewijze aanpak vorm krijgen.
Door wie	Steunpunt Onderwijs Noord
Extra informatie	De dienstverlening is door het samenwerkingsverband (met een gemaximeerd aantal uren) centraal ingekocht bij het Steunpunt. Om gebruik te kunnen maken van deze dienstverlening kan een school contact opnemen met het kantoor van het samenwerkingsverband.

Ondersteuning bij leren (meedoen)

MEEDOEN	Ondersteuning bij taal
Inhoud (wat is het)	Steunlessen voor taal in blokken van een aantal weken, op het gebied van begrijpend lezen, werkwoordspelling en niet-werkwoordspelling
Wat is het doel	Leerlingen halen de eindtoets van CITO 0-3 een score van 75 % zodat ze het onderwijs goed kunnen volgen. Dit is een basisniveau.
Voor wie	Voor leerlingen waarbij op basis van de instroomgegevens, de uitslagen van CITO 0-3 en de tussentijdse schoolprestaties wordt geconstateerd dat ze extra ondersteuning nodig hebben en voor alle dyslectische leerlingen in de brugklas.
Door wie	Docenten Nederlands
Intensiteit	Tijdens 0-uur, 4-8 weken, 1 keer per week
Extra informatie	Er wordt een starttoets CITO 0-3 gemaakt door de leerlingen. De taalcoördinator bekijkt de cito-gegevens en maakt daaruit een keus welke leerlingen mee gaan doen met de steunlessen in overleg met de leerlingcoördinator

MEEDOEN	Ondersteuning bij het leren: ondersteuning bij rekenen
Inhoud (wat is het)	Steunlessen voor rekenen blokken van een aantal weken.
Wat is het doel	Leerlingen behalen een basisniveau van rekenen. Het gaat daarbij om verhoudingen, getallen, meten en meetkunde en verbanden.
Voor wie	Voor leerlingen waarbij op basis van de instroomgegevens, de uitslagen van CITO 0-3 en de tussentijdse schoolprestaties wordt geconstateerd dat ze extra ondersteuning nodig hebben.
Door wie	Docenten rekenen
Intensiteit	Tijdens O-uur, 4-8 weken, 1 keer per week
Extra informatie	De rekencoördinator bekijkt de cito-gegevens en maakt daaruit een keus welke leerlingen mee gaan doen met de steunlessen in overleg met de leerlingcoördinator.

MEEDOEN	Ondersteuning bij dyslexie
Inhoud (wat is het)	Dyslexiebegeleiding
Wat is het doel	Ondersteunen van de dyslectische leerling bij het gebruiken van faciliteiten en inspelen van leerbehoeften van de leerling.
Voor wie	Voor alle nieuwe dyslectische leerlingen.
Door wie	De dyslexiecoach
Intensiteit	In het begin van het schooljaar een keer, daarna op afroep door leerling of docent.
Extra informatie	De leerling heeft een dyslexieverklaring.

MEEDOEN	LWOO-ondersteuning
Inhoud (wat is het)	Leerwegerondersteuning op het gebied van leerachterstanden
Wat is het doel	De leerlingen lopen hun leerachterstanden in op het gebied van begrijpend lezen, technisch lezen, spelling en rekenen
Voor wie	Leerlingen met een aanwijzing LWOO
Door wie	LWOO docent
Intensiteit	1 uur per week tijdens het O-uur
Extra informatie	De leerling heeft een aanwijzing LWOO nodig. Die wordt door de school aangevraagd bij het samenwerkingsverband.

MEEDOEN	Persoonlijke begeleiding (kortdurend, met handelingsdeel)
Inhoud (wat is het)	Begeleiding door een persoonlijke begeleider m.b.t. leergedrag, leren leren, planning en organisatie, executieve functies en sociaal-emotioneel
Wat is het doel	De leerlingen krijgen in de eerste periode handvaten m.b.t. studievvaardigheden en op sociaal-emotioneel vlak zodat zij daarna zelf verder kunnen.
Voor wie	Leerlingen die door de basisschool worden voorgedragen of leerlingen waarvan tijdens de schooltijd blijkt dat ze meer ondersteuning nodig hebben.
Door wie	Persoonlijke begeleider
Intensiteit	Wekelijks een half uur tot een uur, voor 1 á 2 periodes
Voorwaarden/procedures	
Extra informatie	Voor deze leerling wordt alleen het handelingsdeel van het OPP opgesteld. Het traject is kortdurend.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren (meedoen)

MEEDOEN	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: faalangstreductie training
Inhoud (wat is het)	Faalangstreductietraining op individuele basis
Wat is het doel	De leerling leert om te gaan met zijn of haar faalangst waardoor de prestaties van de leerling niet negatief beïnvloed worden door de faalangst.
Voor wie	Leerling met faalangst
Door wie	Orthopedagoog
Intensiteit	Afhankelijk van de ondersteuningsvraag
Extra informatie	Een leerling wordt aangemeld bij het ondersteuningsteam. Daar wordt gekeken naar de begeleiding.

MEEDOEN	Sociale Vaardigheidstraining
Inhoud (wat is het)	Sociale vaardigheidstraining
Wat is het doel	Het vergroten van de sociale vaardigheden van de leerling

Voor wie	Leerlingen die vaardigheden moeten ontwikkelen op het gebied van sociale vaardigheden
Door wie	Sova-trainer
Intensiteit	8 bijeenkomsten tijdens KeuzeWerkTijd (KWT)
Extra informatie	Ouders kunnen hun kind in samenspraak met de school aanmelden. De ondersteuningscoördinator coördineert de aanmeldingen. De leerling is gemotiveerd en ouders staan achter de training.

MEEDOEN	Overstapprogramma primair onderwijs - voortgezet onderwijs
Inhoud (wat is het)	Aanvullend overstapprogramma po-vo
Wat is het doel	Leerlingen zijn goed voorbereid op de overstap naar het voortgezet onderwijs
Voor wie	Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben bij de overstap po-vo
Door wie	Vakdocent en ondersteuningscoördinator
Intensiteit	Drie keer anderhalf uur op de middag voor de zomervakantie, 1 terugkommoment van een uur na de zomervakantie tijdens kwt
Extra informatie	Aanmelden kan door ouders of leerkracht basisonderwijs bij de ondersteuningscoördinator

Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie (meedoen)

MEEDOEN	Aanpassingen in het lesrooster (tijdelijk)
Inhoud (wat is het)	Aanpassingen aan het rooster voor leerlingen die vanwege prikkelgevoeligheid of langdurige vermoeidheid niet het volledige rooster (in de klas) kunnen volgen
Wat is het doel	De leerlingen zijn door een aanpassing in het rooster in staat zoveel mogelijk vakken te volgen zonder overprikkeld/oververmoeid te raken
Voor wie	Voor leerlingen die schooluitval hebben of waarbij schooluitval dreigt als ze het volledig rooster (in de klas) moeten volgen
Door wie	Ondersteuningscoördinator, leerlingcoördinator en coach
Intensiteit	Afhankelijk van de ondersteuningsvraag
Extra informatie	De leerling die hiervoor in aanmerking zou kunnen komen, wordt via het ondersteuningsteam aangemeld. De locatieleiding beslist of deze tijdelijke aanpassing mogelijk is.

Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal (meedoen)

MEEDOEN	Aanpassingen in het lesmateriaal: digitale middelen bij dyslexie
Inhoud (wat is het)	Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van digitale middelen, zoals een laptop, het softwareprogramma Kurzweil en boeken die in Kurzweil gebruikt kunnen worden. Leerlingen kunnen Kurzweil en de Kurzweilboeken ook thuis gebruiken.
Wat is het doel	Leerlingen met dyslexie kunnen door het gebruik van digitale middelen de lessen volgen
Voor wie	Leerlingen met dyslexie
Door wie	Dyslexiecoach. Deze bepaalt, in overleg met de leerling, wat de leerling gaat gebruiken
Intensiteit	Naar behoefte
Extra informatie	De leerling heeft een dyslexiepas waarin de voorzieningen voor de leerlingen zijn vastgelegd

Totaal overzicht voorzieningen SWV Zuidoost-Friesland

Specifieke voorziening	Entree CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Het aanbieden van leerstof volgens het PTA aan l.l. van 15 jaar en ouder, die niet goed kunnen functioneren op onze school (bb, bk en soms mavo)
Wat is het doel	De kans krijgen om op reguliere wijze hun diploma (startkwalificatie) te halen en naar het mbo (niveau 1, soms niveau 2) kunnen
Voor wie	Voor elke leerling van de Splitting, die het niet in staat is om via de reguliere wijze het vo-diploma te halen
Door wie	Docenten van de Splitting

Extra informatie	2 dagen in de week volgt de leerling de lessen Nederlands, rekenen en burgerschapskunde. Engels is facultatief. De overige 3 dagen lopen zij elders stage. Dit moeten zij zelf regelen, maar wordt gemonitord door de Entree-docenten
------------------	---

Specifieke voorziening	008 CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Leerlingen kunnen in 008 aan hun schoolwerk werken of ze zijn er uitgestuurd
Wat is het doel	Leerlingen kunnen hun werk beter maken, doordat ze op een rustige plek zitten. Leerlingen die eruit gestuurd zijn kunnen via het herstelprotocol aan terugkeer in de klas werken
Voor wie	Voor leerlingen die gebaat zijn bij een rustige werkplek of een Time Out nodig hebben. Leerlingen die even niet welkom zijn in de klas.
Door wie	Door de pedagogische onderwijsassistent
Extra informatie	De leerlingcoördinator beslist wie hier gebruik van mogen maken.

Specifieke voorziening	OLC CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Leerlingen kunnen in het Open Leer Centrum (OLC) aan hun schoolwerk werken
Wat is het doel	Leerlingen kunnen hun werk beter maken, doordat ze op een rustige plek zitten
Voor wie	Voor leerlingen die gebaat zijn bij een rustige werkplek
Door wie	Door pedagogische begeleider
Extra informatie	De coach en het OT beslist wie hier gebruik van mogen maken. Docenten maken er gebruik van, omdat een uitgestuurde leerling hier terecht kan.

Specifieke voorziening	Leerwerktraject Aeres Buitenpost
Inhoud (wat is het)	Leerwerktraject (LWT) Binnen het LWT wordt gewerkt met een aangepast programma; 2 dagen stage en 3 dagen les binnen de locatie met theoretische opdrachten gerelateerd aan stage en/of praktijklessen. Er wordt examen gedaan in Nederlands en het praktijkdeel. Diploma is BBL-niveau. Er wordt opgeleid naar een MDO 2 setting.
Wat is het doel	Leerlingen behalen via een meer praktische route een BBL diploma. Doordat de leerling sterk gemotiveerd is voor stage, praktijkvakken en praktisch gerichte opdrachten is de leerling in staat op positieve wijze deel te nemen aan het onderwijsproces. Er wordt een BBL diploma behaald.
Voor wie	Leerlingen die praktisch ingesteld zijn en zeer gemotiveerd zijn om via een meer praktische route in staat zijn een BBL diploma te behalen.
Door wie	Kernteam LWT
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor een LWT traject. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.

Specifieke voorziening	8+Opstapklas Aeres Buitenpost
Inhoud (wat is het)	De 8+Opstapklas biedt basisschoolleerlingen de mogelijkheid na groep 7 over te stappen naar een specifieke groep binnen Aeres Buitenpost. Binnen deze groep wordt een afwisseling tussen praktijk- en theoriegerichte vakken aangeboden. Leerlingen met een meer praktisch inslag, worden binnen deze groep een meer passend aanbod gedaan dan in de reguliere groep 8 van de toelverende school. De motivatie en concentratie voor theoretische vakken wordt gestimuleerd door aan het werk te gaan binnen een meer praktische en uitdagende setting. De schoolvorderingen op gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen worden via individuele leerlijnen aangeboden in een kleine groepssetting van maximaal 15 leerlingen met een vast docententeam.
Wat is het doel	Leerlingen motiveren door een meer passend aanbod te bieden dan in de reguliere groep 8 op de basisschool geboden kan worden. Door een uitdagende en afwisselend aanbod worden de praktische vaardigheden aangesproken en de motivatie om het werken aan de theoretische basisvaardigheden versterkt. Het instroomniveau wordt, door het aanbieden van een individuele leerlijn behaald, waardoor instroom in klas 1 VMBO mogelijk is.
Voor wie	Leerlingen groep 7 waarbij de motivatie ontbreekt om de reguliere groep 8 te doorlopen of de basisschool ontgroeid zijn. Groep 8 leerlingen die nog niet aan het instroomniveau kunnen voldoen, maar wel de potentie hebben om een VMBO diploma te kunnen behalen. Leerlingen die praktisch ingesteld zijn, gemotiveerd zijn voor groene praktijkvakken, waarbij didactische groei zichtbaar is en gemotiveerd zijn voor de 8+Opstapklas.
Door wie	Vaste docent theoretische vakken + vakdocenten praktijk

Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor de 8+Opstapklas. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.
------------------	--

Specifieke voorziening	Gomarus College
Inhoud (wat is het)	Ondersteuningslokaal 'Lokaal 16'
Wat is het doel	Een plek waar leerlingen tot rust kunnen komen, prikkelarm kunnen werken en ondersteuning kunnen krijgen van een leerlingbegeleider.
Voor wie	Leerlingen die dit nodig hebben, aanmelding loopt via de ondersteuningscoördinator
Door wie	Onderwijsassistent
Extra informatie	Open: elke dag het 1e t het 5e lesuur

Specifieke voorziening	Mediumvoorziening TOS Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	Het bedienen van leerlingen op maat (zoals georganiseerd in onze Onderwijs Op Maat klassen en Traject op Maat groep) wordt in onze visie met betrekking tot passend onderwijs tot uiting gebracht. Bovendien verdient ieder kind optimale ontwikkelingsmogelijkheden. Met aandacht voor verschillen, maar ook respect en openheid in en om de school. Daarin nemen de TOS leerlingen een natuurlijke plek in binnen onze school. De groei naar een mediumvoorziening van Kentalis waarbij de VHS een passend aanbod wil vormgeven voor leerlingen die voorheen wellicht aangewezen waren op een speciale school is daarvoor een passend antwoord
Wat is het doel	Een medium voorziening is een onderwijssetting op een school voor regulier onderwijs waar meerdere leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis en de docenten structurele begeleiding krijgen van, ondersteund worden door experts vanuit Kentalis en waar uitwisseling plaatsvindt van expertise tussen regulier en speciaal onderwijs.
Voor wie	De TOS groep is in eerste instantie bedoeld voor leerlingen met een TOS indicatie, die gepaard gaat met een arrangement (ligt/medium). Maar de voorziening is ook bedoeld voor leerlingen die weliswaar geen TOS indicatie hebben, maar wel kenmerken bezitten waardoor de taalvererving problemen oplevert.
Door wie	Gezamenlijke voorziening die gerund wordt logopedist van de VHS (Margriet Otter en een consulent van Kentalis)
Extra informatie	Dhr. A. Visser

Specifieke voorziening	OOM KT en OOM BK Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	Een OOM-klas bestaat uit ongeveer 18 leerlingen. Rondom elke klas is een klein team docenten gevormd met een deskundige mentor, die meerdere vakken geeft (en ongeveer 8-12 uur aan de klas gekoppeld is). Het docententeam heeft ervaring met leerlingen met leerproblemen. Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de 'effectieve' instructie. Er wordt een consistente structuur geboden in en buiten de les; lesuitval komt niet voor. De omgang met de leerling en het aanbod is zodanig dat de leerling succeservaringen opdoet. Er is een sterk zorgteam rond de leerlingen gevormd en er is intensief contact met de ouders. De mentoren bezitten een meer dan gemiddeld arsenaal aan interventies en ondersteuningsvaardigheden voor leerlingen met: <ul style="list-style-type: none"> - Internaliserende problemen - Leerproblemen - Werkhoudingsproblemen - Motivatie problemen De mentoren overleggen veelvuldig, ook met de teamleiders, vakleerkrachten en eventuele begeleiders/hulpverleners. De OOM-klassen zitten in een aparte vleugel van het gebouw.
Wat is het doel	De leerlingen zitten in een gestructureerde leeromgeving, waar veiligheid, overzicht en aandacht voor het sociale en didactische proces centraal staat om aansluiting te vinden met het bovenbouwprogramma BBL, KBL en TL. De einddoelen van de onderbouw zijn leidend bij deze vraag. Er zijn OOM BBL/KBL klassen, speciaal gericht op de bovenbouw BBL en KBL. Er zijn ook OOM KBL/TL klassen, waarbij het nog onduidelijk is of een keuze voor de (G)TL wordt gemaakt of KBL.

Voor wie	Een groot deel van de leerlingen in de OOM heeft een LWOO aanwijzing of PRO-beschikking. Ook leerlingen die niet voldoen aan deze criteria, maar wel aangewezen zijn op veel (extra) steun en begeleiding, worden toegelaten tot deze voorziening.
Door wie	Op de VHS is een team OOM, geleid door een teamleider. Bovendien is er een ondersteuningsteam gekoppeld aan deze voorziening
Extra informatie	Dhr. A. Visser

Specifieke voorziening	Taalloket Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	Het taaloket is een ruimte in "huiskamerstijl" voor de nieuwkomers op de VHS en andere locaties van Singelland. Nieuwkomers zijn leerlingen met een anderstalige en culturele achtergrond. Het betreft leerlingen die al dan niet met ouders/verzorgers gevlucht zijn vanuit het Midden- Oosten, Afrika en Azië. Ook zijn het leerlingen die gemigreerd zijn vanuit Oost- Europese landen of Zuid-Amerika.
Wat is het doel	In het taaloket werken de nieuwkomers in een huiskamer omgeving. Zo kunnen ze onder begeleiding huiswerk maken aan een ronde tafel, er staan vaste computers op een bureau voor het maken werkstukken en presentaties. Op een bank kan in alle rust een boek of tijdschrift gelezen worden. Er kan gebruik gemaakt worden van woordenboeken in eigen taal, de atlas of andere naslagwerken. Er wordt extra uitleg gegeven, SO's , toetsen, tentamens en examens worden voorbereid. Door succeservaringen op te doen worden de nieuwkomers gestimuleerd en wordt het zelfvertrouwen vergroot. Maar ook is het een ruimte om de dag door te nemen met een kop thee. Natuurlijk kan er met een maatje/buddy/medeleerling samengewerkt worden. Beoogde effect Het beoogde effect van loket is: <ul style="list-style-type: none"> ● Het algemene taalniveau gaat omhoog waardoor minder onvoldoendes. ● Het slagingspercentage van nieuwkomers wordt positief beïnvloed en er ontstaat een snellere integratie ● Het zelfvertrouwen groeit door vergroten van o.a. mondelinge taalvaardigheid
Voor wie	NT2 leerling
Door wie	Mevr. A. Balt
Extra informatie	

Specifieke voorziening	Structuurklas 1 en klas 2 KT Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	De structuurklas bestaat uit ongeveer 18 leerlingen. Rondom elke klas is een klein team docenten gevormd met een deskundige mentor, die meerdere vakken geeft (en ongeveer 8-12 uur aan de klas gekoppeld is). Het docententeam heeft ervaring met leerlingen met leerproblemen. Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de 'effectieve instructie'. Er wordt een consistente structuur geboden in en buiten de les; lesuitval komt niet voor. De omgang met de leerling en het aanbod is zodanig dat de leerling succeservaringen opdoet. Er is een sterk ondersteuningsteam rond de leerlingen gevormd en er is intensief contact met de ouders. De mentoren bezitten een meer dan gemiddeld arsenaal aan interventies en ondersteuningsvaardigheden voor leerlingen met: <ul style="list-style-type: none"> - Internaliserende problemen - Leerproblemen - Werkhoudingsproblemen - Motivatieproblemen De mentoren overleggen veelvuldig, ook met de teamleiders, vakleerkrachten en eventuele begeleiders/hulpverleners.
Wat is het doel	De leerlingen zitten in een gestructureerde leeromgeving, waar veiligheid en overzicht en aandacht voor het sociale en didactische proces centraal staat om aansluiting te vinden met het bovenzorgprogramma KBL en TL. De einddoelen van de onderbouw zijn leidend bij deze vraag.

Voor wie	Een groot deel van de leerlingen in de structuurklas heeft een LWOO aanwijzing. Veelal is de onderwijsondersteuning behoefte structureel van aard: hulp bij planningsvaardigheden, ondersteuning bij taakgerichtheid en doorzettingsvermogen en overzichthouden.
Door wie	Docenten en ondersteuningsteam
Extra informatie	Dhr. A. Visser

<i>Specifieke voorziening</i>	Structuurklas Singelland Drachtster Lyceum
Inhoud (wat is het)	Een HAVO onderbouw klas, met maximaal 24 leerlingen
Wat is het doel	Meer overzicht en structuur voor leerlingen die daar behoefte aan hebben.
Voor wie	Maximaal 8 leerlingen van de klas met een diagnose waaruit blijkt dat zij behoefte hebben aan extra structuur. De klas is bedoeld voor leerlingen met internaliserend gedrag. De overige leerlingen zijn leerlingen die geen diagnose hebben maar goed passen bij leerlingen met een structuurbehoefte.
Door wie	Docenten die affiniteit hebben met de doelgroep.
Extra informatie	Aanmelden voor de structuurklas kan aangegeven worden op het aanmeldformulier. Leerlingen die op basis van diagnose worden aangemeld worden eerst door het ondersteuningsteam uitgenodigd voor een intakegesprek, om de ondersteuningsbehoefte van de leerling te verhelderen. En vast te stellen of de structuurklas voldoende ondersteuning voor de leerling biedt. Leerlingen met een contra diagnose (bijvoorbeeld externaliserend gedrag) worden niet in de structuurklas geplaatst. Plaatsing op basis van beschikbare plekken

Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen)

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO heeft het minimale niveau van basisondersteuning gedefinieerd op basis van de normen voor de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie met betrekking tot de onderwijskwaliteit (Onderwijsproces en Schoolklimaat).

(Onderzoekskader 2021, geldig per 1 augustus 2021)

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces

OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's.
Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden.
Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.
Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar.
De school heeft de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.
Het aanbod draagt bij aan het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en aan het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen deel uit te maken en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving.
Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdraagt aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen.
Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig.
De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling.
De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.
Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan.
Waar nodig betreft de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen.
De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.
De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden.
Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in BRON.
De school voert de geplande ondersteuning uit.
De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd.
De school vervult de zorgplicht passend onderwijs.
Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

De pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.
De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben.
De leraren maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen.
De leraren maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen.
De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden.
De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn.
Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zo dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken.
Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces.

De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties.
De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.
De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen.
De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.
De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen.
De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.
De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

OP6. Afsluiting

De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. [Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering.]
De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving.
Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden.
Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden.
De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Kwaliteitsgebied Veiligheid en Schoolklimaat

VS1. Veiligheid

De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag.
Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school.
De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.
De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen.
Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit.
Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.
De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op.
Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid.
De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.
De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.
Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven

VS2. Schoolklimaat

De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij.
De school creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving.
Het bestuur ziet erop toe dat de school zorgdraagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.

Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen.

Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten

OR1. Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten en de doorstroom in de bovenbouw op of boven de normering liggen die daarvoor geldt.

Bovendien behalen leerlingen in de onderbouw minimaal het opleidingsniveau dat overeenkomt met hun basisschooladvies en lopen zij gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken.

De school neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken.

De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart.

De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft

Kwaliteitsgebied sturen, kwaliteitszorg en ambitie

SKA1. Visie, ambities en doelen

De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.
De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen.
De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert.
De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.
De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities.
De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.
De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.
De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren.
De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover.
Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs. Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen

De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.

De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs.

Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

